

ORNITHOLOGIE VAN NEDERLAND 1973

Ornithology of the Netherlands 1973

M. J. TEKKE

INLEIDING

Gaarne wil ik hier nog even terugkomen op hetgeen ik in mijn inleiding van het jaar 1972 heb geschreven (Lim. 47: 33). Voor „Dwaalgasten”, doch ook voor „Onregelmatige Gasten” geldt, dat de rubriek „Opvallende kenmerken” van de waarnemingskaart dient te worden ingevuld; voor sommige „Onregelmatige Gasten” kan dit een korte opsomming zijn van de voornaamste kenmerken, doch voor de in het veld moeilijk onderscheidbare soorten behoort de kaart *volledig te worden ingevuld*. Soms vindt men de ruimte op de kaart aan voor- en achterzijde voor een bepaalde waarneming onvoldoende. Bij dit handige kaartsysteem, dat via de waarnemers moet worden opgebouwd, kan nu eenmaal om praktische redenen niet met kaarten van een groot formaat gewerkt worden; de hoge druk- en portokosten zijn al een bezwaar. Als u uitvoerig uw waarneming wilt beschrijven, dan is de oplossing zeer eenvoudig: u noteert uw gegevens op een vel papier, vouwt het op het formaat van de kaart en niet het aan de kaart.

Speciaal de vogelringers maak ik er nogmaals op attent, bij de hierboven bedoelde „moeilijke” soorten niet alleen de vangst op de ringlijst in te vullen, maar een zo volledig mogelijke documentatie toe te voegen. Ik zou de raad willen geven altijd een fototoestel bij de hand te hebben om detailopnamen te maken. De techniek gaat voort en daarom een polaroid-camera, dan kan men ter plaatse direct zien of er goed gewerkt is en achteraf zijn er geen problemen met het bewijsstuk in de hand.

Aan alle medewerkers, die voor het volgende jaaroverzicht de gegevens hebben aangedragen, komt een woord van dank toe. De heer G. den Uil, die de binnengekomen kaarten codeerde, verwerkte op ponsdocumenten, sorteerde en alfabetisch rangschikte, wordt dank gebracht. Voor afkortingen zie Lim. 45: 59.

1. GAVIA IMMER — IJsdruiker. 2-23 dec. A'damse Bos (M. v. d. Berg); 15 dec. Thorn L. (AV); 27 dec. Schiermonnikoog (M. v. d. Berg).

5. PODICEPS CRISTATUS — Fuut. Broedgevallen: Fr.: Tietjerksteradeel 4 (v. d. Meulen); Ov.: geheel Twente slechts 2: Hengelo, Enschede (Meek); Gld.: Brummen 2, Warnsveld (Hof); U.: Maartensdijk (A. J. P. Bos); NH.: Laren, Castricum 4, (Harder, Hoogerwerf); ZH: Dordtse Biesbosch 9, Den Haag-stad (Leb, Remeeus); NB: 1 nov. 2 ad. voeren 3 halfwas jongen! 19 nov. nog aanwezig (v. Erve); Z.: Sas v. Gent 9 (v. d. Steen).

Begin jan. Deltagebied, dagtelling 1560 ex. (Deltadienst RWS); 25 aug. Ventjagersplaat 235 ex. (Ou); 9 dec. Gooimeer, Naarden 150 ex. (PI); 11 dec. Druten Gld. 100 ex., 18/19 dec. Den Oever NH-Muiden 2900 ex. (Be).

7. PODICEPS AURITUS — Kuifduiker. 25 mrt. Brouwershaven 9 ex. (Im); 19/20 apr. IJmuiden 7 ex. (A. v. d. Berg); 16 juli Hollands Diep 5 ex. (Baptist); 24 dec. Veerse Meer Z. 15 ex. (Sch). Binnenland: 23 juni Born L. (Bult); 20 nov. Maarsen U. (Sch.); 22 nov. Ubbergen Gld. (Kwak); 11 dec. Maasdriel Gld. (Be).

8. *PODICEPS NIGRICOLLIS* — Geoorde Fuut. Broedgevallen: Havelte Dr. zeker 3, nestvondsten (AD); Kamperhoek, O. Fl. (Verhoeven); NH: Laarder Wasmeer minstens 7 (Harder), Hilversumse Wasmeer 2 (Os); NB: Ossendrecht 2 (v. Vugt), Lage Mierde (v. Erve).
Oost-Voorne ZH: jan. 1, 5 ex.; 13, 8 ex.; 25 mrt., 3 ex.; 19, 25 aug. telkens 5 ex.; 24 dec. 8 ex. (Breek); Veerse Meer Z. 4 mrt. 3 ex. (Sch); 31 aug. 10 ex. (Baptist); 24 dec. aldaar 22 ex. (Sch); Texel, Waddenzee 20 ex. (Le).
9. *PODICEPS RUFICOLLIS* — Dodaars. Broedgevallen: Terschelling 2 (v. d. Meulen); Schiermonnikoog 10 (AD); O.-Flevoland 4 (Verhoeven); Gld.: Lienden, Druten 2, Driel, Apeldoorn 2 (Be); Maartensdijk U. (A. J. P. Bos); Hilversum 3 (Harder, Os); Laren 3 (Harder).
10. *OCEANODROMA LEUCORHOA* — Vaal Stormvogeltje. 18 okt., 6, 17 nov. Hondsb. zeew. (Zwitser), Marsdiep NH (Loos Jr.); 21 okt. Scheveningen (de Miranda); 28/29 okt. Schiermonnikoog, ringvangst (Slings); 6, 11 nov. Scheveningen, resp. 2, 2 ex., 7 nov. Schoorl 2 ex. (Sch); 11 nov. IJmuiden (A. v. d. Berg).
11. *HYDROBATES PELAGICUS* — Stormvogeltje. 17 nov. Hondsb.zeew. (Zwitser).
12. *PUFFINUS PUFFINUS* — Noordse Pijlstormvogel. Schiermonnikoog; 9 aug. (Sluys); 1, 2 sept., 21 okt. aldaar resp. 1, 2, 2 ex. (AD); Noordwijk 31 aug., 22 sept. resp. 1, 3 ex. (JD); 19 sept. IJmuiden 2 ex. (A. v. d. Berg); 30 sept. Zandvoort (AD); 18 okt. Hondsb.zeew. (Zwitser).
15. *PUFFINUS GRISEUS* — Grauwe Pijlstormvogel. 1 jan. Texel, vondst (Schaefer); 26 juli IJmuiden 2 ex. (Eigenhuis); 22, 29 sept., 16 nov. Hondsb.zeew. telkens 1 ex. (Sch, Sluys); 30 sept. Zandvoort (AD); 21 okt. Scheveningen (Remeeus), Schiermonnikoog (AD).
16. *FULMAREUS GLACIALIS* — Noordse Stormvogel. 19 meldingen: apr. 3, juni 1, sept. 2, okt. 5, nov. 6, dec. 2.
18. *PHALACROCORAX CARBO* — Aalscholver. Voorjaar iedere dag boven het IJ A'dam; voor het eerst massale voedselvluichten van 50 à 60 ex. door broedvogels van het Naardermeer, richting W, doel onbekend, blijkbaar niet naar IJsselmeer (ANS). Ventjagersplaat ZH: 19 juli 256 ex., 13 aug. 515 ex., 3 sept. 425 ex. (Baptist); 10 aug. Hellegatsplein 1200 ex. (AV); 31 aug. Beninger slikken, Zuidland ZH 140 ex. (Breek).
19. *PHALACROCORAX ARISTOTELIS* — Kuifaalscholver. 25 aug. AW-duin (FNI); 21-27 nov. IJmuiden (Vj 22: 589, EIJ); 18-29 dec. aldaar (v. Spanje); 20/21 dec. Houten U. (Be).
20. *ARDEA CINEREA* — Blauwe Reiger. Broedgevallen: Vledder Dr. 3, Velsen NH 19, Heemstede 19 (AD); Numansdorp 52 (Ou); Nederweert 19 (Sp).
21. *ARDEA PURPUREA* — Purperreiger. 12 mrt. Waarder ZH (AV); 17 mrt. Ingen Gld. (Jonkers); 7 nov. Kampen (Nap); 14 nov. Wassenaar (Bz). [De vroegste datum was 4 mrt. 1943 Biesbosch (Ardea 33: 203) en er zijn slechts 4 nov.-waarn.].
23. *EGRETTA GARZETTA* — Kleine Zilverreiger. 20 mei Made NB (ES); 26 mei Hulst Z. 2 ex. (Leb); 11, 16 juni Z.-Flevoland (Bult, Os); 12 juni Naardermeer (Zwitser); 21, 26 juni Leidschendam (Meiningen); 14 aug. Ameland (Palm).
- 24A. *BUBULCUS IBIS* — Koereiger. 2-10 okt. Uithuizermeden Gr. (v. Dorssen). CNA: bev. waarn. [Dit is het 5e geval].
25. *NYCTICORAX NYCTICORAX* — Kwak. 8 juni Gendt Gld., 9 juni Echteld Gld. (Be); 4 sept. WL-duin Den Haag (Oppentocht); 10 sept. Angerlo Gld. (Methorst).
26. *IXOBRYCHUS MINUTUS* — Woudaapje. Broedgevallen: Wijhe Ov. (Gerritse); Gld.: Echteld, Doodewaard, Ubbergen 3 (Be); Oostvoorne 2 (Sch); Sas v. Gent (v. d. Steen).
27. *BOTAURUS STELLARIS* — Roerdomp. Broedgevallen: Tietjerksteradeel Fr. (ANS); Havelte Dr. (AD); Wijhe Ov. (Gerritse); Gld.: Kesteren, Bemmelen, Lienden (Be); Breukelen U. (A. J. P. Bos); Zundert NB 2 v. Vugt).
28. *CICONIA CICONIA* — Ooievaar. Broedgevallen Nederland 3, totaal 7 jongen (Vj. 25: 50).
29. *CICONIA NIGRA* — Zwarte Ooievaar. 2 aug. Schiermonnikoog 2 juv. ex. (AD); 13-31 aug. Texel dagelijks 1, vaak 2, soms 3 ex., 13 aug. Santpoort NH 5 ex. ww. 2 gevangen en naar asyl; later nog 3 ex. over ws. naar Texel, alle juv. ex. (Strijbos, Lim. 47: 147); 16 aug. Oostvoorne (Dirks); 20 aug. Beekbergen Gld. (Hey).
32. *PHOENICOPTERUS RUBER* — Flamingo. In bijna alle maanden van het 2e

halfjaar een 7-tal waarn., soms onvolledig, doch geen P.r. roseus.

34. ANAS CRECCA — Wintertaling. Broedgevallen: Schiermonnikoog 32 (AD); Apeldoorn 3 (Be); Sliedrecht (v. d. Esch); Sas v. Gent (v. d. Steen).

36. ANAS QUERQUEDULA — Zomertaling. 22 dec. Krabbendijke Z. 4 ex. (Str). [Er zijn slechts 3 dec.-waarn.].

38. ANAS STREPERA — Krakeend. Broedgevallen: Schiermonnikoog 7 (AD); NB: Ossendrecht (v. Vugt), Nederweert (SBB); Valkenswaard 6 (Lüring); Kortgene Z. (Leb). 14 jan. Lelystad 51 ex. (Os); 25 mrt. Z.-Flevoland 56 ex. (Hoogendoorn); tal van zomer-waarn.; Ventjagersplaat ZH/NB 3 sept. 533 ex., 5 sept. 1600 ex., 17 sept. 1100 ex. (Baptist).

39. ANAS PENELOPE — Smient. 14 jan. Rilland Bath Z. 2500 ex. (Str); 11 juni Ossendrecht NB (v. Vugt); 23 juni Knardijk 1 pr. (A. v. d. Berg); 3 juli Zuidland ZH (Breek); Dronten (Verhoeven); 7 juli Braakman 2 ex. (Im); 20 juli Rockanje (Breek); 24 okt. Schiermonnikoog 10.000 ex. (Pl); 18 nov. Reimerswaal Z. 4000 ex., 22 dec. Krabbendijke Z. 2500 ex. (Str).

40. ANAS ACUTA — Pijlstaart. Broedgevallen: Schiermonnikoog (AD); Ossendrecht NB volgens Jhr. Cogels op zijn landgoed 2 à 3, Willemstad 2 ♀ met pulli (v. Vugt).

42. NETTA RUFINA — Krooneend. Broedgeval: Vinkeveen U. 3 (AV, M. Bakker). 2, 4 okt. Abcoude U. resp. 117, 140 ex. (Jonkers); 2, 14 okt. Infiltr. geb. Castricum resp. 7, 2 ex. (VWG Castricum).

43. ANAS MARILA — Toppereend. Binnenland: 14 okt. Maarssen U. (Lichtenbeld); 30, 31 okt. Berkel-Enschot NB, zeldzaam in het binnenland van NB (v. Erve); 29 nov. Herwen en Aerdt Gld. 4 ex. (Be).

44. AYTHYA FULIGULA — Kuifeend. Broedgevallen: Schiermonnikoog 25 (AD); Hengelo Ov. (Kwak); Dronten O. Fl. 6 (Verhoeven); Gld.: Horssen, Appeltern 3 (Be); NH: Gr. IJpolder A'dam 4 (M. Bakker), stad A'dam (ANS), Castricum 150 (Hoogerwerf), Hilversum (Os), Laren 5 (Harder), Haarl'meer (ANS); Giessenburg ZH (U); Z.: Braakman ca. 14 (Im), Axel (Tombeur), Kortgene 2 (Leb); NB: Budel (Spr), Drimmelen 2 (v. d. Esch), Steenbergen 2, Willemstad 2 (v. Vugt).

45. AYTHYA COLLARIS — Amerikaanse Kuifeend. 8 nov. Paterswoldermeer Gr. (Prendergast) CNA: onbev. waarn. [Bekend waren 4 bev. waarn.].

46. AYTHYA FERINA — Tafeleend. Broedgevallen: Schiermonnikoog 2 (AD); ZH: Den Haag-W. (vS); WL-duin Den Haag 56 (Rapport); Dordtse Biesbosch 2 (Leb); Stelendam 6 (Zegers); NH: Laarder Wasmeer 3 (Harder); Z.: Sas v. Gent 2 (v. d. Steen), Axel 2 (Tombeur), Ossendrecht 4 (v. Vugt); NB: Valkenswaard 29 (Lüring).

47. AYTHYA NYROCA — Witooeend. 14 jan. Heel en Panheel L. (Be); Rhenen (AV); 11 febr. Lelystad (Maaldrink); 7 aug. Ospel L. 6 ws. juv., nauwelijks vliegvlug (AV); 5 sept. Flevonolder (v. Kuik); 20 okt. Rhenen (AV).

48. BUCEPHALA CLANGULA — Brilduiker. Begin jan. dagtelling Deltagebied 1621 ex. (Deltadienst RWS); 11. 18 juni Braakman (Im); 16 juli Laarder Wasmeer NH (Harder); 1 aug. Dronten (Verhoeven); 8 dec. IJselmeer bij Urk ca. 1000 ex. (Nap).

49. CLANGULA HYEMALIS — IJseend. 2 jan.-21 apr. 37 ex. w.o. 28 jan. Bronwershaven 15 ex. (Baptist); 19 mei-18 aug. Valkenswaard (Lüring); 27 aug. Castricum (Hoogerwerf); 13 okt. Braakman 8 ex. (Im); 5 nov.-. 6 dec.-waarn.

50. MELANITTA FUSCA — Grote Zeeëend. Binnenland: 14 jan. Horn L. 2 ex. (Be); 18 nov. Millingen Gld. (Jonkers); 1 dec. Ubbergen Gld. (Kwak); 26 okt. op zee t.h.v. Callantsoog NH 20 ex. (Ve).

52. MELANITTA NIGRA — Zwarte Zeeëend. Jan.-mrt. Grevelingen ZH/Z. 7500-9000 ex. begin mrt. honderden olieslachtoffers (Ou); 17 febr. Rilland Bath Z. (Str); 28. 29 juni Schiermonnikoog resp. 4, 1 ex. (AD). [Er zijn slechts enkele waarn. in eind juni.]. Binnenland: 10 febr. Z.-Flevoland (Wo); 21 mrt. Someren NB 3 ex. (Heynen); 25 okt. Leidschendam (Meiningen); Gld.: 29 nov. Druten, 1 dec. Maasdiel; 18 dec. Muiden NH 5 ex. (Be).

53. SOMATERIA MOLLISSIMA — Eidereend. Broedgevallen: Schiermonnikoog 658 pr. w.v. 553 nestvondsten, 31 mei, 21 juli resp. 973, 366 pulli (AD).

Een 12-tal waarnemingen in het binnenland, meestal 1 ex.; per prov.: Ov. 1, Gld. 4, U. 3, NH 2, L. 2.

55. LARUS MELANOCEPHALUS — Zwartkopmeeuw. 30 mrt.-20 juli Bloemendaal

e.o. 1, vaak 2 ex., geen broedgeval (div. waarnrs); 7 apr. Scheveningen (de Miranda); 1 sept. Serooskerke Z. (Meininger); 9 sept. Texel (M. v. d. Berg).

56. *MERGUS SERRATOR* — Middelste Zaagbek. Begin jan. Deltagebied, dagtotaal 917 ex. (RWS Deldienst); 2 juni-waarn. Binnenland: 9 waarn. van begin jan.-begin apr. en begin nov.-half dec.: Fr. 1, Ov. 1, Gld. 5, NB 1, L. 1.

57. *MERGUS ALBELLUS* — Nonnetje. O.-Flevoland: 14-27 jan. 7 schattingen tussen 5 en 8000 ex.; 19 mrt. Haringvliet/Holl. Diep de eerste en de enige van het seizoen (Baptist).

58. *TADORNA TADORNA* — Bergeend. Broedgevallen: Schiermonnikoog 389 (AD); Wageningen 5 (Klomp); Infiltr.geb. Castricum ca. 50, toenemend (Hoogerwerf); Laarder Wasmeer 10 (Harder); Gr. IJpolder (Bakker); ZH Biesbosch 4 (Leb); Z.: Sluis (Leb), Sas v. Gent? (v. d. Steen).

14 jan. Rilland Bath Z. 1100 ex., 17 febr. aldaar 1200 ex. (Str); 13 mei Enschede 2 ex. (v. Kuik); 24 okt. Lage Mierde NB (v. Erve); zelden in Twente en midden-Brabant.

59. *TADORNA FERRUGINEA* — Casarca. 10, 24 jan., 24 mrt. Rhenen (AV); 23 febr. Bloemendaal (A. v. d. Berg); 24 mrt.-9 apr. Westerhoven NB (Lürling); 5 apr. Castricum (Hoogerwerf); 31 mei Schiermonnikoog (AD); 22 aug. Strabrechtse hei NB 3 ex. (Wasscher); 20 sept. O.-Flevoland (Nu); 18 nov. Oost-Blokker NH (Kuperus); 1 dec. Ubbergen Gld. (Kwak).

60. *ANSER ANSER* — Grauwe Gans. Minstens 2 broedgevallen in Z.-Flevoland (Sch e.a.).

Overzomeraars: Ventjagersplaat 95 ex. (Ou); 14 juli Opsterland Fr. 20 ex. (v. d. Meulen); Z.-Flevoland: 14 juli 700 ex., 18 aug. 1800 ex. (AV); 18 juli O.-Flevoland 800 ex. (Os). Aantallen: Z.-Flevoland: 5 sept. 2500 ex. (v. Kuik); 9 sept. 7000 ex. (AV); 15 okt. Haringvliet-Holl. Diep 5360 ex., 16 okt. Scheelhoek 4000 ex. (Baptist).

61. *ANSER ALBIFRONS* — Kolgans. Jan. febr. Weesp. 20-150 ex. (C. J. Smit); 26 jan. Axel Z. 1200 ex. (Tombeur); O.-Flevoland: 24 febr. 43 à 50.000 ex. (AV), 21 dec. 14.400 ex. (Meininger), 31 dec. 9000 ex. (PI); 27 dec. Zw. Vlaanderen 2150 ex., 29 dec. Z.-Beveland 2000 ex., Willemstad-Lage Zwaluwe 3000 ex. (Be).

62. *ANSER ERYTHROPUS* — Dwerggans. 14 jan. Wolphaartsdijk Z. (Im); 15 dec. Braakman 2 ex. (Bulteel), Deventer (Jonkers); 28 dec. Buitenpost Fr. (Spoelstra).

63. *ANSER FABALIS* — Rietgans. Grote troepen: Gld. 26 jan. Rossum 1100 ex., 27 jan., 3 mrt., 22 dec. Herwen en Aerdt resp. 5000, 3450, 4900 ex. (Be). 17 febr. Lobith 968 ex. (Jonkers); jan./febr. polder Weesp max. 1500 ex. (C. J. Smit); 4 mrt. Putten ZH 600 ex. (Ou); 29 apr., 6-13 mei Knardijk (AV, Sch); in dec. ZW-Nederland 6 à 7000 ex. (Ou, Be); 31 dec. Wissekerke Z. 2000 ex. (Sch).

63A. *ANSER (FABALIS) BRACHYRHYNCHUS* — Kleine Rietgans. 21 jan. Asten NB 2 ex. (Im); 14 apr.-16 mei Knardijk (Wo, Sch); 7 dec. Hulst Z. 21 ex. (Im); 27 dec. O.-Flevoland één groep 650 ex. (AV).

64. *ANSER CAERULESCENS* — Sneeuwvangs. 7 jan. Lelystad (Wo); CNA: onbev. waarn.: 14, 18 jan. Goudswaard. Geervliet (Ou, Verwer) CNA: bev. waarn.: 3, 8, 10, 11 febr. Workum. Gaast (Kuhn, Sch, Me) CNA: bev. waarn.: 5 mrt. Z.-Flevoland 5 ex. (G. Prins) CNA: onbev. waarn.: 14 okt.-5 nov. Numansdorp (Ou, Le) CNA: bev. waarn. [Totaal 3 bev. en 2 onbev. waarn.].

65. *BRANTA BERNICLA* — Rotgans. Correctie O. v. N. 1972 (Lim 47: 36): 25/26 okt. m.z. 25/26 nov. Texel. 25 mrt. 1500 ex. (Leb), 13 mei 150 ex. (A. J. P. Bos), 21 okt. 5000 ex. (Le); Vlieland: 1 jan. 300 ex. (Blok), 4 okt. 500 ex. (Hoogendoorn); Schiermonnikoog: 29 mei 236 ex. (AD), 3 okt. 670 ex. (ES), 20 nov. 525 ex. (Be), 21 okt. 400 ex. (PI); Rottumeroog: 21 apr. 500 ex. (ES); Griend: tot 13 mei 100 ex., daarna oplopend 1200 ex. 29 mei; afnemend 1 juni 500 ex.-11 juni 2 ex., 13 sept. enkele, 24 sept. oplopend 140-1000 ex. 30 sept. 14 okt.-24 nov. afnemend 1600-310 ex. (ES); Deltagebied dagtelling begin jan. 4166 ex., 3 okt. Flakkee 195 ex., 14 okt. Oosterschelde 534 ex., 12 mei Kortgene 98 ex., Goes 106 ex. (Baptist); 14 jan., 17 febr. Rilland Bath Z. resp. 310, 700 ex., 18 nov. Reimerswaal Z. 2520 ex. (Str); Grevelingen 10, 17 nov. resp. 850, 1000 ex. (Ou, Le); Veerse Meer 13, 21 mei resp. 137, 145 ex. (Leb, Baptist).

BRANTA BERNICLA HROTA. 28 okt. Uithuizen Gr. (Sikkema).

66. *BRANTA LEUCOPSIS* — Brandgans. Begin jan. dagtelling Deltagebied 13763 ex. (Deldienst RWS); 3 mrt. Dirksland ZH 3000 ex., Den Bommel ZH 550 ex. (Sch); 16 apr. Ventjagersplaat ZH 1355 ex. (Baptist); 18 okt. Lauwersmeer Fr. 4000 ex. (Sluys);

- 23 okt. Schiermonnikoog 700 ex. (Pl), 31 dec. 3500 ex. (v. Spanje).
67. *BRANTA CANADENSIS* — Canadese Gans. Slechts 3 meldingen w.o. 1 bastaard: 14 jan. Den Bommel ZH 2 ex. (Str); 1 dec. Ubbergen Gld. (Kwak).
68. *BRANTA RUFICOLLIS* — Roodhalsgans. 6 jan. Willemstad ws. 31 dec. '72 reeds aanwezig (Ou); 4 febr. Ulrum Gr., 10 febr. Uithuizen Gr. (Sikkema); 7-27 dec. Gr. Eiland-Axel Z. (Im); 8 dec. Den Bommel ZH (Ou).
70. *CYGNUS CYGNUS* — Wilde Zwaan. Grootste aantallen: 3 jan. Oosterschelde 18 ex. (Baptist); 13 okt. Lelystad 29 ex. (Breek); 26 okt. AW-duin 78 en 40 ex. (Vader); 26 dec. O.-Flevoland 51 ex. (Nu).
71. *CYGNUS BEWICKII* — Kleine Zwaan. Grootste aantallen: 13 jan. Bunschoten U. 600 ex. (Sch); 18 febr., 17 nov. Nijkerk resp. 563, 611 ex. (Jonkers, Os); 4 mrt. Eemmeer 250 ex. (M. v. d. Berg); 10 nov. O.-Flevoland 125 ex. (Os); 1 dec. Ubbergen Gld. 99 ex., 8 dec. Herwen en Aerdt Gld. 172 ex. (Be); 22 dec. Schouwen 160 ex. (Le); 2e décade dec. Pr. Zeeland 650 ex. (Leb).
74. *AQUILA CHRYSAËTOS* — Steenarend. 12, 14 aug., 15, 18 okt. Schiermonnikoog (Hovenkamp, Goedhart).
78. *BUTEO BUTEO* — Buizerd. Broedgevallen: Ooststellingwerf Fr.; Dr.: Vledder 2, Havelte 2, Diever; Ov.: Ommen e.o. 7, Dalfsen 3, totaal Twente zeker 30; Gld.: Barneveld, Ede 4, Warnsveld, Lochem, Apeldoorn?, Ermelo?; U.: Leusden, Leersum; Moergestel NB?; Bergen L. 3. Fig. 1.
- Aantallen: 18 febr. polder Mastenbroek 33 ex. (Os); 25 febr. Nunspeet 10 ex. (AS); 22 apr. Holl. Rading U. 7 ex. (Jonkers); 13 okt. AW-duin 7 ex. (Odink), Geldrop NB 25, 20, 16 ex. (Heijnen), Veen NB 7, 12 ex. (Jonkers); 22 okt. Leersum 10 ex. (Jonkers); 29 dec. O.-Flevoland 28 ex. (Nap).
- subsp. *VULPINUS*. 7 febr. Almelo, ringvangst (J. G. v. d. Berg); 23 apr. Schiermonnikoog (AD); 21 juni Windesheim Ov. (v. Geuns).
80. *BUTEO LAGOPUS* — Ruigpootbuizerd. 71 waarnemingen van jan. t/m apr. en juni t/m dec. w.o. 7 febr. Groot Eiland Z., zeldzaam in Zw. Vlaanderen (Im); 2 juni Denekamp (Ens); 30 juni Leende NB (Heynen); 1 juli Heeze NB (R. de Boer); 5 juli Horst L. (Dirks); 11, 16 aug. Schiermonnikoog (AD); 26 aug. Soerendonk NB (Wasscher); 28 aug. Den Haag-W (vS). [Juni-, juli- en aug.-waarn. zijn niet talrijk.].
81. *ACCIPITER NISUS* — Sperwer. Op 45 waarnemingsdagen meestal 1 ex., 7 maal 2 ex.; trekkers: 8 in 3 u, 24 in 3 u, 14 in 1½ u, 8 in 6 u, 6 in 3 u.
82. *ACCIPITER GENTILIS* — Havik. Broedgevallen: Ommen (Haverschmidt); Ede Gld. (v. Rossum); Bergen L. (v. d. Borg).
- Voorts slechts 11 waarn. wv. 9 in de herfst en winter.
83. *MILVUS MILVUS* — Rode Wouw. 20 meldingen: febr. 1, mrt. 3, apr. 5, mei 5, juni 1, aug. 1, nov. 1, dec. 3.
84. *MILVUS MIGRANS* — Zwarte Wouw. 19 meldingen: mrt. 2, mei 11 (eenmaal 3 ex.), 1 ex. 6 mei-5 juni; juni 2, aug. 2, sept. 1; 4 nov. Ubbergen Gld. (Grotenhuis). [De laatste datum was 5 dec. 1961 Den Haag (Lim 36: 18)].
85. *HALIAEETUS ALBICILLA* — Zeearend. 21, 28 jan. O.- en Z.-Flevoland (Sch, EIJ); 3 mrt. Zwarte Meer Ov. (Nap); 3 juni Finsterwolde Gr. (ECS); 13 aug. Schiermonnikoog (Sluys); 14 okt. Wassenaar (Wassink); 29 okt. Veerse Meer, op 18 nov. 2e ex. tot ca. 5 dec. (Baptist, Leb); 1 nov.-gehele maand dec. Knardijk (v. Geuns, Sch, Wo); 5, 8 dec. Wolphaartsdijk Z. 2 ex. (Mullié, Regeer).
86. *PERNIS APIVORUS* — Wespiedief. Broedgevallen: Ov.: Twente 2 (Meek), Ommen (Haverschmidt); Gld.: Ede (v. Rossum), Heumen (v. d. Borg); Leersum U.? (Jonkers); NB: Udenhout (v. Erve), Bakel-Milheeze (de Monchy); Plasmolen L. (v. d. Borg).
- 31 mrt. Zandvoort (exc. Vogelbesch. Den Haag); 8 apr.-waarn. w.o. 16 apr. Voorschoten 3 ex., 21 apr. Veenendaal 3 ex.; voorts 12 mei-, 12 juni-, 6 juli-, 8 aug.-, 13 sept.-, 2 okt.-waarn. [De vroegste datum was 13 mrt. 1965 Herwen en Aerdt Gld. (Lim 40: 25)].
87. *CIRCUS AERUGINOSUS* — Bruine Kiekendief. Broedgevallen: Fr.: Idaarderadeel (v. d. Meulen), Vlieland (Os); Flevopolder lage schatting op grond van div. tellingen ad. en juv. 10-20 (AV); Texel (A. J. P. Bos); ZH: Numansdorp, Scheelhoek 2 (Ou), Zuidland, Goudswaard (Breek), Biesbosch 5 (Leb); NB: Budel (Spr), Soerendonk (Lürding), 's-Bosch (v. Erve), Zundert, Steenbergen (v. Vugt); Nederweert L. (Spr); Axel Z (Tombeur).

Fig. 1.
Lichte fase van de Buizerd, *Buteo buteo*, gevangen en geringd 3 okt. 1947.
Pale form of Buzzard, Buteo buteo, trapped and ringed Oct. 3rd 1947.
Foto (Photograph) M. J. Tekke.

88. *CIRCUS CYANEUS* — Blauwe Kiekendief. Broedgevallen: Schiermonnikoog 6 nestvondsten (AD); Terschelling 12 (Os); juni-waarn. op Texel en in Flevopolders en Strabrechtse hei NB.
14 jan. Z.- en O.-Flevoland dagtotaal 32 ex. (EIJ); 21 dec. aldaar 45 ex. (Meininger).
92. *PANDION HALIAETUS* — Visarend. 46 waarn. van mrt. t/m dec. m.u.v. nov., soms 2 tegelijk: apr. 4, mei 10, aug. 7, sept. 12, okt. 5 en 1 dec.-waarn., die goed werd beschreven.
93. *FALCO PEREGRINUS* — Slechtvalk. 20 meldingen in alle maanden behalve juni en nov., hoofdzakelijk in jan. en in aug. t/m dec..
95. *FALCO COLUMBARIUS* — Smelleken. 47 meldingen van jan. t/m apr. en sept. t/m dec., 4 ex. p. maand, behalve jan. 8, okt. 14 ex., op 21 jan., 21 dec. resp. 5, 4 ex. gelijktijdig (A. v. d. Berg, EIJ, Meininger).
96. *FALCO SUBBUTEO* — Boomvalk. Broedgevallen: Ov. 2, Gld. 3, NH 2, ZH 2, NB 2, L. 1.

97. *FALCO VESPERTINUS* — Roodpootvalk. 32 meldingen uit alle delen van het land mei t/m dec., meestal 1, soms 2 ex., max. 8 à 9 ex. aug. Texel, verdeeld als volgt: Texel 2, Vlieland, Ameland, Fr., O.-Flevoland 2, Gld., U., NH 3, ZH 8, NB 9, L. 2, Z., w.o. 1 ex. op Flakkee 18 sept. t/m 18 dec. (Baptist). [Er was slechts één nov.-waarn. en geen dec.-waarn.; 21 nov. 1968 Oostkapelle (Avif. Ned. 1970: 28)].
98. *FALCO TINNUNCULUS* — Torenvalk. Aantallen: 29 jan. Polder Mastenbroek Ov. 183 ex. (Os); Gld.: 15 sept. Lijmers 94 ex. (AV), 29 sept. Zevenaar-Westervoort 125 ex. (Be); Z.-Flevoland: 25 aug. 50 ex., 9 sept. 48 ex.; O.-Flevoland: 18 aug. 57 ex., 25 aug. 95 ex., 9 sept. 178 ex.; Eempolder: 22 aug. 107 ex., 8 sept. 136 ex. (AV).
102. *PERDRIX PERDRIX* — Patrijs. Schiermonnikoog broedgeval, legsel door maaien verloren. 13 okt. Texel 100 ex. (Sch).
103. *COTURNIX COTURNIX* — Kwartel. Broedgevallen: roepende ♂ mei/juni, hoofdzakelijk in 2 prov.: Gld.: Panterden, Heerewaarden 2, Echteld 5, Ophemert, Doedewaard 2, Gendt, Wamel 2, Opheusden/Heteren 4, Ubbergen, Millingen, Maurik; NB: Tilburg, Riethoven, Westerhoven, Bakel, Helmond 2, Someren; O.-Flevoland.
105. *GRUS GRUS* — Kraanvogel. 21 jan. Kampereiland 2 ex. (Renssen); 3 mrt. Nijmegen 100 ex. (Be); 22 apr. Lauwersmeer (ES); 23 apr. Schiermonnikoog (AD); 11 mei Someren NB (Heynen); 31 mei Lelystad (Wasser); 4, 11 aug. Knardijk (v. Geuns, Ma); 12 okt. Nederweert 62 ex., 30 okt. Arcen L. 400 ex. (SBBL); 31 okt. Vorden Gld. 28 ex. (Coldewey).
106. *RALLUS AQUATICUS* — Waterral. Winterwaarn.: Vlieland vele tientallen, zeer algemeen (Blok); 8 mrt., 5 okt. Abcoude U. resp. 6, 19 ex. (Jonkers); 5 sept. Braakman 10 ex. (Baptist); 6 okt. Naarden 5 ex., 28 okt. Ameland 11 ex. (Jonkers).
107. *PORZANA PORZANA* — Porseleinhoen. Broedgevallen: zangposten mei/juni Gld.: Valburg, Ubbergen 2, Gendt 2, Ophemert, Heerewaarden (Be), Nijmegen (A. v. d. Berg); Houten U. (Be); Z.-Flevoland (A. v. d. Berg); Zundert NB 2 (v. Vugt); Makkum ringvangst 22 juli (Hermesen).
108. *PORZANA PARVA* — Kleine Waterhoen. 15 juli Makkum Fr. ringvangst (Hermesen); 2 dec. Katwijk (Wassink).
108. *PORZANA PARVA* — Klein Waterhoen. 15 juli Makkum Fr. ringvangst (Hermesen).
110. *CREX CREX* — Kwartelkoning. Broedgevallen? roepende ♂ mei/juni: Oldenhove Gr. (AD); Gld.: Wamel 2, Druten 2, Doodewaard, Heteren (Be); Houten U. (Be). 5 sept. WL-duin Den Haag (Lina).
116. *HAEMATOPUS OSTRALEGUS* — Scholekster. Aantallen: Vlieland 1 jan. 18 à 24000 ex. (Blok); Schiermonnikoog ca. 35000 ex. (Be), aldaar 1170 broedgevallen (AD); Rilland Bath Z. 14 jan. 17 febr. resp. 1700, 8000 ex., 18 nov. Reimerswaal Z. 4000 ex., Oosterschelde 10.000 ex. (Str).
119. *PLUVIALIS SQUATAROLA* — Zilverplevier. 14 jan., 17 febr. Rilland Bath Z. resp. 75, 225 ex. (Str); 17 mei Noordwijk 700 ex. in 1¼ u. (JD); 3 juni Dollart 500 ex., Griend juni klein aantal, max. 19 juni 40 ex. (ECS); 17 juli Flakkee 40 ex. (Baptist); 22 dec. Krabbendijke Z. 1000 ex. (Str); Binnenland: 20-28 sept. Tegelen L. (Bonten); 16 sept.-7 okt. 2 ex., 12 okt. 1 ex. Someren NB (R. de Boer, Heynen); 9 okt. Lobith Gld. 5 ex. (Jonkers).
120. *PLUVIALIS APRICARIA* — Goudplevier. Overzomeraars/trekkers?: Schiermonnikoog 26 mei 17 ex., 25/26 juni 2 à 6 ex., 2 juli 1 ex. (AD); 14 juli Noordwijk boven zee 6 ex. (JD); Utingeradeel Fr. 11 ex. (v. d. Meulen); aantallen: 27 okt. Gendringen Gld. 1200 ex., Angerlo Gld. 300 ex. (Be).
122. *EUDROMIAS MORINELLUS* — Morinelplevier. O.-Flevoland: 5, 12, 19 mei resp. 8, 17, 24 ex. geen bewijs voor broeden (A. v. d. Berg, Nu, Os); 13 mei Uithuizermeeden Gr. 3 ex. Sikkema; 2, 3 okt. Schiermonnikoog 3 ex. (ES). [Er zijn slechts enkele okt.-waarn.].
123. *CHARADRIUS HIATICULA* — Bontbekplevier. 19 mei Knardijk 500 ex. (Os); 7 sept. Lauwersmeer 120 ex. (ES); 1 jan., 2 dec.-waarn. .
127. *GALLINAGO GALLINAGO* — Watersnip. Broedgevallen, balts: Schiermonnikoog 48 (AD); Warga Fr. 2 (ANS); Stellendam ZH 2 (Zegers); Apeldoorn? (Str).
128. *GALLINAGO MEDIA* — Poelsnip. 3, 10, 24 aug. Leidschendam (Meiningen);

18 aug. Sas v. Gent (v. d. Steen); 20 sept. AW-duin (v. Spanje); 18 nov. Wissekerke Z., 20 dec. Oosterland Z. (Baptist). [Er zijn slechts 7 nov.- en 3 dec.-waarn.].

129. *LYMNOCRYPTES MINIMUS* — Bokje. 17 okt. Schiermonnikoog totaal in 3 polders 61 ex. (AD).

130. *SCOLOPAX RUSTICOLA* — Houtsnip. Broedgevallen, baltsende ♂: Schiermonnikoog 5, Dr.: Diever 6, Vledder 5, Havelte 6 (AD); Nunspeet (AS); Udenhout NB 3 (v. Erve).

133. *NUMENIUS PHAEOPUS* — Regenwulp. Weesp in polder aanwezig max. 4 apr. 40 ex., 1 mei 30 ex. (C. J. Smit); 4 mei Nieuw-Ginneken NB 860 slapers (v. Vugt); 20 dec. Serooskerke Z., Koudekerke Z. telkens 1 ex. (Baptist). [Er waren slechts 3 winterwaarn.].

134. *NUMENIUS TENNUIROSTRIS* — Dunbekwulp. 24 juli Z.-Flevoland (AV). CNA: onbev. waarn. [Er zijn thans 5 vondsten, 2 bev. en 2 onbev. waarn.].

135. *LIMOSA LIMOSA* — Grutto. 3 jan.-, 1 febr.-waarn. (1e helft); Z.-Flevoland: 2 mrt. 3750 ex., 24 mrt. 3 à 4000 ex., 14 juli 10.000 ex., 18 aug. 6000 ex. (AV, Os); 24 nov. Lelystad 30 ex. (Dooremans).

137. *TRINGA OCHROPUS* — Witgatje. 7 jan.-, 7 febr.-, 9 juni-, 1 nov.-2 dec.-waarn..

138. *TRINGA GLAREOLA* — Bosruiter. Twee vroege data: 19 mrt. Veenendaal (AV) en 28 mrt. Culemborg (Jonkers) in beide gevallen gezien en gehoord. [De vroegste datum was 16 mrt. 1972 O.-Flevoland (Lim 47: 39)]; 3 juni-waarn. en 2 in begin juli.

139. *TRINGA HYPOLEUCOS* — Oeverloper. CNA: waarschijnlijk broedgeval bij Zwolle (Gerritsen).

24 febr. Elburg 3 ex. (Nap); 25 febr. Oostvoorne (Ouwkerk); 10 mrt. Naarden (Jonkers); 4 nov.-waarn. [Er waren slechts 7 febr.-waarn. en één mrt.-waarn. (Avif. Ned. 1970: 38)].

140. *TRINGA TOTANUS* — Tureluur. Winterwaarn.: Rilland Bath Z.: 14 jan. 140 ex., 17 febr. 120 ex. (Str); 20 jan. Schouwen 110 ex. (Remeeus); 18 nov. Reimerswaal Z. 130 ex., 22 dec. Krabbendijke Z. 200 ex. (Str). Trek: 17 mei Scheveningen 720 ex. in 2 u. (de Miranda).

TRINGA TOTANUS ROBUSTA

26 okt. Noorderleeg Fr. ringvangst vl. 176 mm (Eenhuistra); 18 dec.? Wassenaar, fors, donker, duidelijke vleugelstreep (Martin).

141. *TRINGA ERYTHROPUS* — Zwarte Ruiter. 8 jan.-waarn. max. 4 ex., 4 febr.-waarn., 1 mrt.-waarn.; 23 juni Ventjagersplaat 110 ex. (Ou); 29 juni, 22 juli Schiermonnikoog resp. 126, 144 ex. (AD); 7 juli, 18 aug. Knardijk resp. 400, 480, ex. (Wo, AV). [Er zijn weinig waarn. van jan.-mrt.].

142. *TRINGA NEBULARIA* — Groenpootruiter. 14 jan. Kortgene Z. 2 ex. (Baptist); jan. en febr. Hengstdijk Z. max. 2 ex. (Im); 14 mrt. Schoorl (Jonkers); 23 mrt. Olst Ov. (Gerritse); 25 mrt. Zipe NH (Sch); 3, 10 juli Leidschendam resp. 1, 2 ex. (Avif. Vlietland); 4 juli Zuidland ZH 4 ex. (Breek).

143. *TRINGA STAGNATILIS* — Poelruiter. 17 mei Schouwen (H. de Vries); 5 aug. Oostvoorne (Ente); 8 sept. Z.-Flevoland (W. D. Jansen).

143A. *TRINGA TEREK* — Terek Ruiter. 26 apr. Balgzand (Franssen) CNA: bev. waarn. [Dit is het 4e geval].

144. *CALIDRIS CANUTUS* — Kanoetstrandloper. Binnenland: 15 sept. Ubbergen Gld. (Be); 28 sept. Someren NB (Wasscher).

145. *CALIDRIS MARITIMA* — Paarse Strandloper. 20 juli IJmuiden (Eigenhuis): 10 aug. Katwijk (Wassink); 18 aug. Scheveningen (Remeeus); 23 dec. IJmuiden 40 ex. (Os). [Juli- en aug.-waarn. zijn schaars].

146. *CALIDRIS MINUTA* — Kleine Strandloper. 8 apr. Wolphaartsdijk Z. (Im); Binnenland: 16-22 sept. Someren NB max. 35 ex. (Wasscher); 23 sept. Houten U. 3 ex. (Be); 25 aug.-15 okt. Ubbergen Gld. max. 5 ex. (Kwak); 9, 13 okt., 8 dec. Herwen en Aerdt Gld. max. 5 ex. (Be).

147. *CALIDRIS TEMMINCKII* — Temmincks Strandloper. 29 apr. Knardijk 3 ex. (Sch); 4 mei-, 3 juli-, 2 aug.-, 4 sept.-waarn.; 30 okt. Flakkee 2 ex. (Baptist). [De vroegste datum was 19 apr. 1939 Buitenhuisen (Ardea 29: 218) en de laatste 25 okt. 1969 Knardijk (Lim 45: 73)].

147A. *CALIDRIS BAIRDII* (Coues) — Bairds Strandloper. 28 juli Z.-Flevoland (Ma, Lim 47: 150). CNA: bev. waarn., nieuw soort voor Nederland.

- 148A. *CALIDRIS MELANOTOS* — Amerikaanse Gestreepte Strandloper (Fig. 2) 15, 16 juli Knardijk (Ma). CNA: bev. waarn. [Dit is de 7e bev. waarn.].
149. *CALIDRIS ALPINA* — Bonte Strandloper. 13 mei Z.-Flevoland 4 à 500 ex. (Sch); Binnenland: Olst Ov. half sept.-1 okt. max. 25 ex. (Gerritse); Gld.: Ubbergen van eind sept.-1 dec. max. 9 ex. (Kwak), 17 nov. Herwen en Aerdt Gld. 29 ex. (AV); NB: 23 sept. Asten, 7 okt. Nederweert (Spr).
150. *CALIDRIS FERRUGINEA* — Krombekstrandloper. Z.-Flevoland: 8 juli, 16 aug. resp. 1, ca. 100 ex. (Sch), 18 aug. 150 ex. (AV); 18, 22 aug. Rilland Bath Z. ca. 30 ex. (Tonino).
151. *CALIDRIS ALBA* — Drieteenstrandloper. 14-18 jan. Terschelling ca. 200 ex. (M. Bakker), 27 apr. aldaar 300 ex. (v. d. Meulen); Schiermonnikoog 29 mei 109 ex., 21 juli 82 ex. (AD), 2 okt. aldaar 362 ex. (ES); 31 aug. Oosterschelde 120 ex. (Baptist); 26 dec. Veere Z. 100 ex. (Sch). Correctie 1972 Lim 47: 41, 25 en 26 okt. m.z. 25 en 26 nov..
153. *LIMICOLA FALCINELLUS* — Breedbekstrandloper. 13 mei Z.-Flevoland 3 ex. (Sch); 13 aug. Vlieland ringvangst (Boere).
154. *PHILOMACHUS PUGNAX* — Kempphaan. 3 jan. Zoetermeer 58 ex. (Meininger); Z.-Flevoland: 18 aug. 5000 ex., 25 aug., 9 sept. 8 à 10.000 ex. (AV).
155. *RECURIROSTRA AVOSETTA* — Kluut. Begin jan. dagtelling Deltagebied 117 ex. (RWS Deltadienst); 15 aug. Ventjagersplaat 800 à 1000 ex. (Ou); 18 aug., 9 sept. Z.-Flevoland resp. 8000, 7 à 8000 ex. (AV).
156. *HIMANTOPUS HIMANTOPUS* — Steltkluut. Eén broedgeval: Axel Z. (Im). Knardijk: 20-27 mei (Sch, Nu, Wo); 5 juli Z.-Flevoland (Os), 7, 15 juli aldaar resp. 2, 4 ex. (AD, Odink); 1, 9 sept. aldaar (Sluys, AV); 7 sept. Flakkee (Salijs).
157. *PHALAROPUS FULICARIUS* — Rosse Franjepoot. 11, 18 febr. Z.-Flevoland (Nu, v. Bladeren); 10 apr. Den Haag-W (vS); 24 okt. Katwijk (Wassink); 14 dec. IJmuiden.

Fig. 2. Amerikaanse Gestreepte Strandloper, *Calidris melanotos* Texel, 23 sept. 1961. Let op de hankbuik.
Pectoral Sandpiper, Calidris melanotos Texel, Sept. 23rd 1961. Take notice of the hanging belly.
 Foto (Photograph) M. J. Tekke.

den (v. d. Schot); 20 dec. Wassenaar (Wassink). [Bekend waren 1 febr.-waarn., geen apr.-waarn. en één dec.-waarn.].

158. *PHALAROPUS LOBATUS* — Grauwe Franjepoot. 4 apr. Wassenaar in zee na orkaan van 2 apr. (Ruinaard); 30 apr.-eind mei Katwijkse duinen (Wiegant, Wassink); 2 mei-, 2 juni-, 1 juli-, 3 aug.-waarn.; 13 nov. Axel (Tombeur). [Er was slechts één apr.-waarn. bekend (Avif. Ned. 1970: 43)].

158A. *PHALAROPUS TRICOLOR* — Grote Franjepoot. 24 aug. Wassenaar (Regensburg de Mooy). CNA: bev. waarn. [Er zijn thans 5 gevallen].

159. *BURHINUS OEDICNEMUS* — Griel. 23 sept. IJmuiden (Odink). [De enige waarn.!).

163. *STERCORARIUS SKUA* — Grote Jager. 23 meldingen w.o. 10 febr. Grevelingen ZH (Ou); 15 juli IJmuiden (Eigenhuis); 26 juli Scheveningen (Sch); 7 aug. op zee vóór Texel (Oppentocht); 28 aug. Paterswolde (v. Brederode); 15 dec. Texel (Meeth); 28 dec. Wassenaar (Martin). Correctie 1972 Lim 47: 41 22 okt. 12 ex. m.z. 2-3 ex. (Sch).

164. *STERCORARIUS POMARINUS* — Middelste Jager. 18 aug. Schouwen (Ou); 31 aug. Oosterschelde (Baptist); 2, 3, 7 sept. Terschelling telkens 1 ex. (Be, Hoogendoorn); 3 sept. Schiermonnikoog (AD); Scheveningen: 6, 13 nov. resp. 22, 42 ex. (Ki, Sch); 9 dec. Hondsb. zeew. (Zwitser). De vroegste datum was 18 aug. 1963 Schiermonnikoog en bekend waren slechts enkele dec.-waarn. (Avif. Ned. 1970: 45)].

165. *STERCORARIUS PARASITICUS* — Kleine Jager. 2 mei, 26 juli Noordwijk resp. 1, 7 ex. (JD); 1 dec. Hellegatsplein (Breek); 8 dec. Z.-Flevoland (Nu); Binnenland: 2 sept. Denekamp Ov. (Ens); 17 nov. Haaften Gld. (Mey).

166. *STERCORARIUS LONGICAUDUS* — Kleinste Jager. 17 sept. Z.-Flevoland vondst (Bult); 20 sept. AW-duin (Sch).

169. *LARUS HYPERBOREUS* — Grote Burgemeester. 20 waarn. uit alle maanden uitgezonderd juni; max. apr. 3, okt. 3, nov. 5.

170. *LARUS FUSCUS* — Kleine Mantelmeeuw. 19 mrt. Groote Peel, Asten NB (v. Deursen).

LARUS FUSCUS GRAELLISII

17 febr. Leiden (Ruinaard); van half okt. '72 t/m half febr. Sas v. Gent (v. d. Steen); 11 nov. Scheveningen (Sch).

171. *LARUS ARGENTATUS* — „Geelpootsilvermeeuw”. 15 jan. Hellegatsplein (Baptist); 1 mei Braakman, in Zw. VI. in het voorjaar zeldzaam, geregeld in het najaar (Im).

172. *LARUS GLAUROIDES* — Kleine Burgemeester. 22 sept. Schoorl (Sch) CNA: bev. waarn. [Er zijn thans 14 gevallen].

173. *LARUS CANUS* — Stormmeeuw. Broedgevallen: Schiermonnikoog 433 (AD); Veerse Meer Z. 2 à 3, Wissckerke (Leb).

28 dec. Oké en Laak L. a/d Maas 18 ex. (Spr).

176. *LARUS PHILADELPHIA* (Ord) — Kleine Kokmeeuw. 1960 Nagekomen: 19, 20 apr. Scheveningen (Lim 34: 220). CNA: de aanvankelijke beslissing is herzien in bev. waarn., zodat dit een nieuwe soort voor Nederland betekent. Dwaalgast: Eén geval, één waarneming.

177. *LARUS MINUTUS* — Dwergmeeuw. Broedgevallen: ten minste 5 in de prov. Groningen (Baptist).

11, 24 febr. IJmuiden (Sch, AD); 12 mrt. Noordwijk a/z (JD); 4 apr. Ossensisse Z. (Leb); 7 apr. Gr. IJpolder A'dam (M. Bakker); Ventjagersplaat 2 ex. (Ou).

Overzomeraars max. aantallen: Vrijzenveen Ov. 6 ex. (Meek); N.-Beveland 18 (Leb); Ventjagersplaat 40 (Ou); Rilland Bath Z. 31, Hellegatsplein 81 (Baptist); Z.-Flevoland 12 (ES); O.-Flevoland 150 (Hoogendoorn); voorts grote aantallen: 28 juli Z.-Flevoland 200 ex. (Sch); 18, 20 okt. Cadzand Z., Scheveningen resp. 170 ex. in 3 u., 200 ex. in 1 u. (Bult, de Miranda).

178. *XEMA SABINI* — Vorkstaartmeeuw. 29 aug. WL-duin Den Haag (Te); 6 sept., 16 nov. Katwijk (Wassink); 19 nov. Scheveningen (Sch).

180. *RISSA TRIDACTYLA* — Drietenmeeuw. Scheveningen: 22 juli (Wiegant), 26 juli ex. (Sch); 31 juli Remeus, 3, 8 aug. resp. 3, 6 ex. (Sch); 23 juli Noordwijk (JD).

181. *CHLIDONIAS NIGER* — Zwarte Stern. 8 juli Z.-Flevoland 8000 ex. (Sch), 10-26 nov. aldaar (A. d. Berg). [Laatste datum aldaar: 26 nov. 1960 (Lim 35: 65)].

182. *CHLIDONIAS LEUCOPTERUS* — Witvleugelstern. 8-20 juli Z.-Flevoland 2 ex. (Sch).

183. *CHLIDONIAS HYBRIDA* — Witwangstern. 28 juli Leidschendam (Meiningen).

184. *GEOCHELIDON NILOTICA* — Lachstern. 13 meldingen w.o. 18 aug. Scheveningen 4 ex. (Remeeus); 26 aug., 5 sept. Balgzand NH resp. ca. 15, 4 ex. (Ve, Bult); 31 aug. Oosterschelde 5 ex. (Baptist).
185. *HYDROPROGNE CASPIA* — Reuzenstern. 23 apr. Noordwijk (JD), Oostvoorne (v. Wijk); 24 juni Z.-Flevoland (Sch), 7 juli aldaar (Palm), Ventjagersplaat ZH (Ou); 2 aug. Zwarte Meer Ov. 2 ex. (Nuyten); 1 sept. Leidschendam 2 ex. (F. H. de Jong, Bz); 17 sept. Z.-Flevoland (A. v. d. Berg). [18 apr. 1968 Veluwemeer was de vroegste datum (Avif. Ned. 1970: 51)].
186. *STERNA HIRUNDO* — Visdief. Broedgevallen: Griend 750 (ECS); Schiermonnikoog 86 (AD). Binnenland: Ommen Ov. (Haverschmidt); Druten Gld. 8 (Be); Breukelen 35 (A. J. P. Bos); Leidschendam 21 (Meininger); Wissekerke Z. (Leb); Axel Z. (Im).
187. *STERNA PARADISAEA* — Noordse Stern. Broedgevallen: Griend 600 (ES); Texel 63 (Boot); Schiermonnikoog 3 (AD); Hellegatsplein (v. Vugt).
190. *STERNA SANDVICENSIS* — Grote Stern. Broedgevallen: Griend ca. 2200 (ES); Schiermonnikoog (AD).
- 20 jan. Grevelingendam ZH, daar reeds op 30 dec. 1972 (Ou, Lim 46: 243, 47: 152); 25 mrt. Schoorl (Sch). [De vroegste datum was 22 mrt. 1940 Schouwen (Ardea 30: 251)].
191. *ALCO TORDA* — Alk. 6 en 11 nov. Hondsb. zeew. telkens 3 ex. (Zwitser).
192. *PLAUTUS ALLE* — Kleine Alk. 3 apr. Noordwijk vondst (JD); 18 okt. Hondsb. zeew. (Zwitser); 21 okt. Westkapelle Z. (Mullié).
200. *STREPTOPELIA TURTUR* — Tortelduif. 14 okt. Numansdorp 3 ex. waargenomen in de zit en in de vlucht (Ou). [Late waarn., hoewel er 3 nov.- en één dec.-waarn. zijn (Avif. Ned. 1970: 55, Lim 45: 77)].
202. *CUCULUS CANORUS* — Koekoek. Drie meldingen van rossige fase uit Noord-Brabant: juni/juli Valkenswaard (Lürding); 1 juni Gemert (De Monchy); 1 juli Leende (Heijnen).
209. *ATHENE NOCTUA* — Steenuil. Broedgevallen: Ov.: Almelo 2 (Hoekstra), Centraal-Twente 8 (Meek); Gld.: Doetinchem, Voorst (Hoekstra), Zutphen (v. Rossum); NB: Valkenswaard (Lürding), Helenaveen (Dooremans).
212. *ASIO FLAMMEUS* — Velduil. Broedgevallen: Scheelhoek ZH (Ou); Terschelling 3 (Os); Ossendrecht NB 2 (Bulteel).
- 1 dec. O.- en Z.-Flevoland ca. 59 ex. (Nu).
- 212A. *AEGOLIUS FUNEREUS* — Ruigpootuil. 28 apr., 23 mei Gasselter Bos, gehoord (Swaab, v. Marle, Dooremans). CNA: bev. waarn.
213. *CAPRIMULGUS EUROPAEUS* — Nachtzwaluw. Broedgevallen: zangposten Texel (A. J. P. Bos); Dr.: Vledder 2, Diever 8 (AD); Ov.: Holten (C. J. Smit), Haaksbergen (v. Kuik); Gld.: Ede 4 à 5 (v. Rossum); NH: Schoorl 3 (Jonkers); L.: Weert 4 (Spr), Bergen (v. d. Borg).
214. *APUS APUS* — Gierzwaluw. 18 juli 3000 ex. (Os); 17 aug. Tegelen L. 17.00-19.00 u. duizenden ex. in onafgebroken stroom in storm en regen 50-100 m hoog, ook 's morgens flinke trek (Bonten); 2 okt. Schiermonnikoog (ES); 5 okt. Den Haag (de Miranda).
215. *APUS MELBA* — Alpengierzwaluw. 30 apr. Wassenaar 1 ex. tussen gierzwaluwen, determinatie o.a. op grootte, keelvlak, buikkleur, borstband en lichaamskleur (Olivier, Smits). CNA: bev. waarn. [Er is slechts één vondst bekend 1824 Warffum en drie onbev. waarn., waarvan de laatste uit 1968 (Avif. Ned. 1970: 59)].
216. *ALCEDO ATTHIS* — IJsvogel. Broedgevallen: Ov.: Wijhe (Gerritse), Usselo Hamhuis, Hengelo (Kwak); Winterswijk 2 (A. v. d. Berg); NB: Udenhout, Middelbeers (v. Erve); Gulpen L. (Bult).
- Een 60-tal waarn. vnl. in febr. 5, aug. 11, sept. 13, okt. 9, dec. 6 w.o. 18 ex. geringd Den Haag-W (vS): 11, 18, 26 aug. resp. 2, 5, 3 ex.; 8, 9, 16 sept. resp. 2, 2, 1 ex.; 13 okt. 3 ex. (vS).
218. *MEROPS APIASTER* — Bijeneter. 9 juni Knardijk 5 à 6 ex. (Bouwmeester); 6 juli, 12 aug. Schiermonnikoog resp. 3, 1 ex. (AD, Ens); 29 juli AW-duin 6 ex. (M. v. d. Berg, Lim 47: 154); 17 nov. WL-duin Den Haag (Wassink). CNA: 5 bev. waarn. [Thans zijn er 17 gevallen; de laatste datum was 7 nov. 1965 Thul L. (Lim 40: 43)].
219. *CORACIAS GARRULUS* — Scharrelaar. 28 mei Bergen L. (Erkens).
220. *UPUPA EPOPS* — Hop. 24 apr. Wylre L. (NHMBL. L. 62: 56); 28 okt. Ameland (Van 26: 253).

223. *DENDROCOPOS MEDIUS* — Middelste Bonte Specht. 1 febr. Spaubeek L. ringvangst, werd 4 km van de vangplaats losgelaten, doch werd enige dagen later op de vangplaats teruggevangen en op 22 mrt. aldaar weer waargenomen (Erkens).

225. *DRYOCOPUS MARTIUS* — Zwarte Specht. Broedgevallen: Gld.: Nunspeet (AS), Ede 15 (v. Rossum); Leuvenum (Jonkers); Bloemendaal 2 (EIJ, Strijbos, FNi). [Zeldzaam voor W.-Nederland]. Weert NB 7 (Spr); Bergen L. (v. d. Berg). Ook waarn. in W.-Nederland zijn interessant: 12 okt., 31 dec. duinen en strand Noordwijk (v. Spanje, JD).

226. *JYNX TORQUILLA* — Draaihals. De voorjaarsstrek zet eind apr. in, dan verschijnen ongeveer gelijktijdig exemplaren op uiteenliggende plaatsen: Den Haag-W, O.-Flevoland, Vlieland, Abcoude U., Naardermeer, Buggenum L. Najaarsstrek van half aug.-eind sept.: 19, 25, 26 aug., 5 sept. Den Haag-W 5 ringvangsten (vS); 7 sept. Castricum ringvangst (VWG Castricum); 16 sept. Wassenaar (Bz); 29 sept. AW-duin (AD). 226 A1. *CALANDRELLA BRACHYDACTYLA* (Leisler) — Kortteenleeuwerik. 26 okt. WL-duin Monster ringvangst (Engelen, Lim 47: 157). CNA: bev. waarn. Nieuwe soort voor Nederland.

229. *LULLULA ARBorea* — Boomleeuwerik. Broedgevallen, zingende ♂: Schiermonnikoog 2 (AD); Gld.: Apeldoorn e.o. 27 (Be, Str), Nunspeet (AS), Ermelo (Str), Ede 5, Otterlo 3 (Str).

231. *EREMOPHILA ALPESTRIS* — Strandleeuwerik. 21 jan. Gr. IJpolder A'dam 20 ex. (M. Bakker); 7 febr. Lauwersoog Fr. 20 ex. (Sch); 26 apr. Schiermonnikoog 2 ex. (AD); 18 okt. aldaar ca. 40 ex. (Loo de), 31 dec. aldaar 45 ex. (M. v. d. Berg, v. Spanje); 27 okt. Herwen en Aerdt Gld. 8 ex. (Be); 30 okt. Flakkee 19 ex. (Baptist).

232. *HIRUNDO RUSTICA* — Boerenzwaluw. Broedgevallen: Schiermonnikoog 72 (AD). 3 waarn. uit eind okt.

234. *DELICHON URBICA* — Huiszwaluw. Broedgevallen: O.-Flevoland 684 (Os); Nunspeet 140 (AS); Schiermonnikoog 64 (AD); laat: Doorn 2 jongen 3 okt. uitgevlogen (Hoogendoorn); Noordwijkerhout 5 okt. nest met grote jongen (Warnders).

4 nov. Numansdorp 2 ex. (Le); Maasdam (Ou); 18 nov. Kortgene Z. (Baptist). [25 nov. 1938 Harderwijk (Ardea 28: 108) was de laatste datum].

235. *RIPARIA RIPARIA* — Oeverzwaluw. Broedgevallen: Schiermonnikoog 20; Dr.: Havelte 12, Diever 67; Steenwijkerwold Ov. 85 (AD); Maartensdijk U. 50 (A. J. P. Bos). 18 aug. Z.-Flevoland 9000 ex. (AV).

236. *ANTHUS NOVAESEELANDIAE* — Grote Pieper. 25 mrt. Schaesberg L. (Crutzen); 29 apr. Opheusden Gld. (AV); 25 juli Terschelling (Odink); 7 okt. Texel (Ve). [Er waren 2 maart-, 5 apr.- en geen juli-waarn.].

240. *ANTHUS SPINOLETTA LITTORALIS* — Oeverpieper. 21, 29 aug. Schiermonnikoog (AD). Binnenland: 29 sept. Herwen en Aerdt Gld. (Be); 13 okt. Veen NB; 26 okt. Holwerd Fr. 3 ex., 15 dec. Brummen Gld., Wilp Gld. (Jonkers). [De vroegste datum was 23 aug. 1947 Texel (Lim 21: 120)].

ANTHUS SPINOLETTA SPINOLETTA.

Het aantal waarn. en ringvangsten stijgt nog steeds: Vlieland okt. 2; Schiermonnikoog apr. 1; O.-Flevoland jan. 1, dec. 40 ex. in één troep; Z.-Flevoland: apr. 1, okt. 1, nov. 2; Gld.: febr. 1, okt. 1, nov. 2; U.: jan. 4, mrt. 1, apr. 1, okt. 1, nov. 7, dec. 4, max. 14 ex.; NH: jan. t/m apr., nov., dec. telkens 1 waarn., max. 11 ex.; ZH: apr., okt., nov., dec. telkens 1 waarn.; NB: okt. 1, dec. 1; L.: dec. 1.

241. *MOTACILLA ALBA* — Witte Kwikstaart. 4 jan., 4 dec.-waarn.

MOTACILLA ALBA YARRELLII

Broedgevallen tussen Noordwijk en Wassenaar ws. 3 gemengde paren (met alba) (JD). 25 mrt. Texel (Ou); 27 mrt. Wassenaar (Meiningen); 23 apr. Texel (A. J. P. Bos); 10 mei Schiermonnikoog (AD); 12 juni Velsen NH (A. v. d. Berg); 11 aug. Den Haag-W (vS).

242. *MOTACILLA CINEREA* — Grote Gele Kwikstaart. Broedgevallen: Haaksbergen (v. Kuik); Winterswijk, van deze bekende broedplaats geen gegevens, slechts 15 apr. 3 ♂, 2 ♀ (v. d. Schot), doch 1 ad. ♂ werd daar geringd op 9 apr. 1967 en teruggevangen op: 12 juni 1967, 19 apr. 1968, 10 mei 1969 en 16 mrt. 1973, een opmerkelijke trouw aan de broedplaats (Probst).

Meldingen uit alle delen van het land van Schiermonnikoog tot NB, hoofdzakelijk in sept. t/m nov.; Den Haag-W: van 11 aug.-14 okt. max. 14/15 sept. 4 ex., 23 sept. 10 ex. (vS).

243. *MOTACILLA FLAVA* — Gele Kwikstaart.

MOTACILLA FLAVA FLAVISSIMA

Broedgevallen: Voorschoten 3, Wassenaar (Meininger).

Schiermonnikoog: 29 apr., 19 mei, 2 juni telkens 1 ex., (AD) trekker?

244. *LANIUS EXCUBITOR* — Klapekster. Eén broedgeval Denekamp, verlaten legsel (Oreel).

67 meldingen uit alle delen van het land vv. 13 in jan., okt. t/m dec. p. mnd. 11.

247. *LANIUS COLLURIO* — Grauwe Klauwier. Broedgevallen: Schiermonnikoog 9 (AD); Ameland 8 (v. d. Meulen); Havelte Dr. (AD); L.: Beesel (Bonten), Montfort (Bult).

248. *BOMBYCILLA GARRULUS* — Pestvogel 30 nov. Rhenen 9 ex. (AV); 15 dec. Eindhoven (Heynen); 23-25 dec. Voorschoten (Wiegant) (Fig. 3).

249. *CINCLUS CINCLUS* — Waterspreeuw. 4 nov. Esselo Ov. (Hamhuis); 20 dec. Buurserbroek Ov. (Doude v. Troostwijk).

CINCLUS CINCLUS CINCLUS

21 mrt. Terschelling (Strijbos, Piep 21: 358); 15-18 okt. Schiermonnikoog (Goedhart, AD); 18-28 okt. Beetsterzwaag Fr. (M. J. Swart, Van 26: 253).

253. *TURDUS PILARIS* — Kramsvogel. Broedgeval Vlodrop L. (Nuyten) CNA: onbev. waarn.

Enige mei- en juni-waarn., meestal 1 ex.; 6 juli Terschelling 2 ex. (Os); 11 juli Deurne NB broedend? (den Outer); enkele waarn. uit aug. en begin sept.

258. *TURDUS TORQUATUS* — Beflijster. Een twintigtal waarn. w.o. 3 juni Ameland ad ♂ (v. d. Meulen); 25 aug. Den Haag-W (vS); 28 aug. Oostvoorne (Breek); 1 nov. Leidschendam ♂ (Meininger); 25 nov. AW-duin ♀ geluid gehoord (AD); 7 dec. Eindhoven ♀ geen geluid, witte borstband en schouderplekjes (Wasscher). [Gedeeltelijke albino-Merel niet uitgesloten]. [Laatste datum was 9 dec. AW-duin (Lim 47: 45), voorts waren bekend 8 juni-, 4 aug.-waarn.].

261. *ZOOTHERA DAUMA* — Goudlijster. 9 t/m 11 juli Bakhuizen Fr. (Hornstra). CNA: bev. waarn. [Dit is het 13e geval en de 1e juli-waarn.].

263. *OENANTHE OENANTHE* — Tapuit. 26 okt. Ameland (Jonkers); 3 nov. Z.-Flevoland (Nu). [De laatste datum was 17 nov. 1963 Vlaardingen (Vj 12: 236)].

265. *SAXICOLA TORQUATA* — Roodborsttapuit. Broedgevallen: Schiermonnikoog (AD); Ameland 4 (v. d. Meulen); Havelte Dr. 4 (AD); Ommen Ov. (v. Dorssen); Gld.: Barneveld/Ermelo 2, Bergharen 4, Druten 7, Wamel 4, Ewijk 2, Horssen 2, Dreumel 2, Apeldoorn 4, Appeltern 22 (Be).

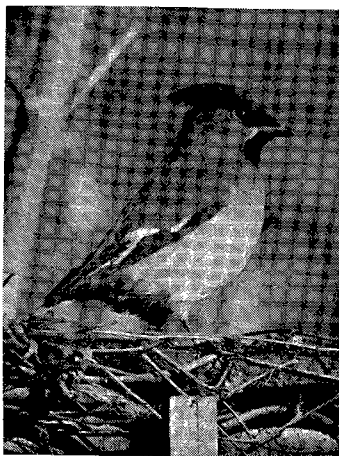

Fig. 3.

Pestvogel, *Bombycilla garrulus*, Waxwing.

Foto (Photograph) Jac. Drenth, Copyright.

266. *SAXICOLA RUBETRA* — Paapje. Broedgevallen: Schiermonnikoog 50 (AD). 14, 17, 19 okt. Schiermonnikoog resp. 1, 2, 1 ex. (Loo de, Be); 22 okt. Katwijk (FNI).
 268. *PHOENICURUS OCHRUROS* — Zwarte Roodstaart. 15 juli Knardijk vroege trekker (Nu); 4 dec. Utrecht 1 ♂ nog in broedgebied (v. d. Klis). [Er zijn slechts enkele dec.-waarn.].
269. *LUSCINIA MEGARHYNCHOS* — Nachtegaal. Broedgevallen: zangposten Gld.: Ewijk 2, Langbroekerwetering vanaf Amerongsedijk tot Odijk 17, Beuningen 2, Ubbergen 9, Druten, Waardenburg (Be); Udenhout NB 27 (v. Erve).
270. *CYANOSYLVA SVECICA* — Blauwborst.
CYANOSYLVA SVECICA CYANECULA
 Broedgevallen: Knardijk 2 (Ruinaard); Houten U., Driebergen U. (Be); Udenhout NB 2 (v. Erve); Groot Eiland Z. Vl. (Im); Sas v. Gent Z. (v. d. Steen).
CYANOSYLVA SVECICA SVECICA
 5 mei Groningen, buitenwijk (Sikkema).
271. *A. CETTIA CETTI* — Cettis Zanger. Quackjeswater Oostvoorne ZH tal van waarn. van 25 mrt. af, in apr., mei, juni tot 9 sept., veelal 2 ex., doch geen positieve bewijzen van een broedgeval. Na 26 dec. 1972 Ankeveen, wederom zang op 8 en 10 mrt. (Nu); 15 mrt.-juli Veere Z. (Wedts de Swart); 30 apr.-13 mei Heukelum U.; 29 apr.-25 mei Lieshout NB (Oversteegen, Bossong); 7-14 mei N. Lekkerland ZH (Ouwerkerk) CNA: onbev. waarn.; 27 mei-2 juni Echt L. (Bult); 11 aug. Hummelo Gld. (Coldewey) CNA: onbev. waarn.; 16 sept. WL-duin Den Haag ringvangst (Ringst. Meijndel); 6, 20 okt. Z.-Flevoland 2 ringvangsten (Os); 28 okt. Biesbosch ZH terugvangst; was geringd 16 juli 1973 1 kj Lokersen O.-Vlaanderen, België (Fey); 27 okt. Huizen NH ringvangst (Os); 31 okt. aldaar ringvangst (Visser) CNA: onbev. waarn. [Thans zijn er 25 gevallen t.w. 11 ringvangsten, 13 bev. waarn., 1 terugvangst en 3 onbev. waarn.].
278. *ACROCEPHALUS PALUSTRIS* — Bosrietzanger. Broedgevallen, zingende ♂: Schiermonnikoog 3 (AD); Idaarderadeel Fr. 5 (v. d. Meulen); Gld.: gebied Appelteren, Batenburg, Dreumel, Bergharen, Horssen, Wamel, Druten, totaal 138 (Be); Stellendam ZH 10 (Zegers).
 11 okt. Schiermonnikoog ringvangst (V.U. A'dam). [De laatste waarn. waren er 2, beide op 3 okt. (Avif. Ned. 1970: 77)].
280. *ACROCEPHALUS PALUDICULA* — Waterrietzanger. 1 juli Groot Eiland Z.Vl. (Im); 28 juli Z.-Flevoland (AV); 1 aug. Gr. IJpolder A'dam (M. Bakker); 3 aug. Z.-Flevoland ringvangst (Buker); 4 aug. AW-duin (v. d. Schot); 5 aug. Terschelling (Sluys); 18 aug. Stellendam ZH (Zegers); 29, 30 aug. Zuidland ZH 1 ringvangst, 1 waarn. (Breek); 4 okt. Leidschendam (Meininger).
282. *SYLVIA ATRICAPILLA* — Zwartkop. 1 febr., 2 mrt.- (wv. 1 ringvangst), 2 nov.- 1 dec.-waarn. (ringvangst).
283. *SYLVIA NISORIA* — Sperwergramus. 30 aug., 8 sept. Texel telkens 1 ringvangst (Stoepker).
286. *SYLVIA CURRUCA* — Braamsluiper. Broedgevallen zingende ♂: Schiermonnikoog 10 (AD); Fr.: 7 (ANS, v. d. Meulen); Gld.: 18 (Be, Jonkers).
287. *SYLVIA CANTILLANS* — Baardgrasmus. 7 okt. Texel ♂ (Le, Lim 48). CNA: bev. waarn. [Bekend waren slechts één vondst en één onbev. waarn. (Avif. Ned.: 80)].
289. *A. PHYLLOSCOPUS TROCHILOIDES* — Grauwe Fitis. 25 aug. Schiermonnikoog ringvangst (V.U. A'dam). CNA: bev. waarn. [Er zijn thans 9 gevallen: 2 vondsten, 2 ringvangsten, 5 bev. en 1 onbev. waarn.].
290. *PHYLLOSCOPUS COLLYBITA* — Tjiftjaf. 2 jan., 3 nov.- en 2 dec.-waarn..
294. *PHYLLOSCOPUS INORNATUS* — Bladkoninkje. 4 ringvangsten: 26 sept. Oostvoorne (Breek); 27 sept. Vlieland (Boere); 12 okt. Schiermonnikoog (V.U. A'dam); 15 okt. St. Maartensvlotbrug NH (Hiemstra).
294. *A. PHYLLOSCOPUS PROREGULUS* — Pallas' Boszanger. 18 nov. Lelystad (v. Bladeren). CNA: bev. waarn. [Er zijn thans 3 gevallen: één vondst, één ringvangst en 1 bev. waarn.].
296. *REGULUS IGNACAPILLUS* — Vuurgoudhaantje. Broedgevallen, zangposten: Ooststellingwerf Fr. 17 balts, zang en juv. (AD); Gld.: Apeldoorn, Ermelo (Be); Udenhout NB 2 (v. Erve).
296. *A. CISTICOLA JUNCIDIS* — Waaijerstaartrietzanger. 15 aug. Verdrongen Land van Saeftinge Z. (de Ridder), Lim 47: 165). CNA: onbev. waarn.; 4 sept. Zuidland ZH eerste ringvangst (Breek, Lim 47: 165) CNA: bev. waarn.

298. *FICEDULA HYPOLEUCA* — Bonte Vliegenvanger. 30 mrt. Geldrop NB ♀ (R. de Boer). Afgezien van één febr.-waarn., was de vroegste datum 2 apr. 1944 Berg en Terblijt (Hens 1948: 54).
300. *FICEDULA PARVA* — Kleine Vliegenvanger. 31 mrt. Enschede (Nierstrasz); 25 apr. Aalburg NB (U. M. Bakker); 9 mei Ter Aar ZH (Buker); 5 juni Haaksbergen Ov. (Kimman); 9 sept. IJmuiden (v. d. Schot); 10 sept. Vlissingen ringvangst (Janse); 30 sept. Rottumerplaat ringvangst (Westhof); Schiermonnikoog: ringvangst 14 sept., 12 okt., 14 okt. 2 ex. (V.U. A'dam, Vonk, Nijeboer); 15 okt. Oudemirdum Fr. (Van 26: 253).
302. *PARUS CAERULEUS* — Pimpelmees. 22 okt. Knardijk minstens 800 ex., vermoedelijk invasie, 2 ex. gevangen met Poolse ringen en 2 met ringen uit de Eur. Sovjet Republiek (Os).
308. *PANURUS BIARMICUS* — Baardmannetje. Broedgevallen: Schiermonnikoog 11 (AD); Scheelhoek ZH ca. 25 (Zegers); Zundert NB (v. Vugt); Axel Z. (Tombeur). Knardijk 14 juli schatting 400 ex. ww. 75% juv. (AV); in het najaar verplaatsingen door het gehele land, soms in groot verband: 26 sept. Someren NB 60 ex. (Ae); 2 okt. Amerongen 100 ex. (AV); ook in het westen talrijker dan normaal: 6 okt. Den Haag-W 87 ex. (vS); Ameland 78 ex. (Jonkers), duinreservaat Castricum (Hoogerwerf).
- 308 A. *REMIZ PENDULINUS* — Buidelmees. 3 nov. AW-duin ringvangst. CNA: bev. waarn. [Thans zijn er 13 gevallen].
- 309 A. *CERTHIA FAMILIARIS* — Taigaboomkruiper (Kortsnavelboomkruiper).
CERTHIA FAMILIARIS FAMILIARIS
1972. Nagekomen. CNA: Uit de talrijke meldingen werden ca. 40 waarn. aanvaard en toegeschreven aan *Certhia f. familiaris*; voor bijzonderheden wordt verwezen naar het artikel van de hr. E. R. Osieck in dit tijdschrift. De naam Kortsnavelboomkruiper werd gewijzigd in Taigaboomkruiper (zie Lim 48).
311. *EMBERIZA CALANDRA* — Grauwe Gors. Broedgevallen? ééndagswaarn. van zangposten: Gld.: Appelteren 20, Lith/Maren 11 (Be); Naarden (Os); L.: Nederweert (Spr), Buggenum 3 (Hartog), Deurne (v. d. Schot); Axel Z. 3 (Im).
 28 okt. Castricum ringvangst, zeldzaam hier (VWG Castricum).
319. *EMBERIZA HORTULANA* — Ortolaan. 5 apr. Moerslag L. 4 ex. (Jonkers); Schiermonnikoog trekkers 25 aug.-1 sept. dagelijks, max. 26 aug. 10 ex.; 18 okt. 2 ex. (AD).
322. *EMBERIZA RUSTICA* — Bosgors. 1972. Nagekomen: 29 sept. Terschelling (L. J. v. Gemert). CNA: bev. waarn. 4 okt. Schiermonnikoog ringvangst (V.U. A'dam). CNA: bev. waarn. [Dit is de 10e bev. waarn.].
323. *EMBERIZA PUSILLA* — Dwerggors. 6 juli Griend vangst (ES); 29 sept., 2 okt. Schiermonnikoog 2 ringvangsten (V.U. A'dam).
325. *CALCARIUS LAPPONICUS* — IJsgors. 6 apr. Nw. Statenzijl Gr. 3 ex. (AV); 18 sept., 27 sept. Griend resp. 4, 1 ex. (ECS); 16 okt. Schiermonnikoog 7 plus ca. 40 ex. (AI). Binnenland: 4 nov. Streefkerk ZH 2 ex. (Ouwerkerk); 8 nov. Rhenen (AV).
326. *PLECTROPHENAX NIVALIS* — Sneeuwgorst. 11 sept. Wassenaar (Oppentocht); 16 sept. Markerwaard (Tj). Binnenland: 2 nov. Alphen a/d Rijn 4 ex. (AV); 17 nov. Haften Gld. (Meij); 17 nov. Herwen en Aerdt Gld. (AV); 2 dec. Hengelo Ov. 3 ex. (Ens); 8 dec. Sneekervaart Fr. 2 ex. (v. d. Meulen); 20 dec. Houten U. 2 ex. (Be).
327. *COCCOTHRAUSTES COCCOTHRAUSTES* — Appelvink. Broedgevallen: Gld.: Ermelo-Putten 4 (Be); Wageningen 2, Ede (v. Rossum), Barneveld 2, Apeldoorn 5 (Be); De Bilt U 2 (A. J. P. Bos); Ov.: Almelo 6, Borne 5, Ambt Delden 2-3, totaal Twente meer dan 100 (Meek).
330. *CARDUELIS SPINUS* — Sijs. CNA: waarschijnlijk broedgeval: 31 mei t/m 3 juni Schiermonnikoog 1 pr. minstens 2 juv., balts (M. v. d. Berg). In 1972 1 pr. zingend op dezelfde plaats, (Wa), Lim 47: 48.
 2 mei-, 1 juli-, 2 aug.-waarn..
332. *CARDUELIS FLAVIROSTRIS* — Frater. Troepen boven 100 ex.: 3 jan. Bergen op Zoom 120 ex., 4 jan. Hoofdplaat Z.Vl. 130 ex. (Jonkers); 14 jan. Rilland Bath Z. 250 ex. (Str); 14 jan. O.-Flevoland aanplant Torenavalkweg 6 à 10.000 ex. met 5 à 8000 groenlingen en 3 à 5000 vinken (M. v. d. Berg); 18 nov. Reimerswaal Z. 170 ex. (Str); dec. O.-Flevoland Vogelweg 800 ex. (Wo); 31 dec. Schiermonnikoog 155 ex. (v. Spanje). 20 apr. Gr. IJpolder A'dam 20 ex. (M. Bakker); 26 apr. Sloterdijk A'dam (v. d. Schot); 27 mei Uithuizermeeden Gr. 2 ex. (Sikkema). [De laatste datum was 5 mei 1971 Z.-

Flevoland (Lim 46: 87)].

333. *CARDUELIS FLAMMEA* — Barmsijs.

CARDUELIS FLAMMEA CABARET

Broedgevallen: Texel geen aantal (A. J. P. Bos); Schiermonnikoog 83 zangterritoria, 11 nestvondsten, 41 ex. met pulli (AD); WL-duin Den Haag geen nestvondsten, langdurig verblijf, zangterritoria, juv. met donspluis, schatting 7 waarschijnlijke broedgevallen (Meijndelonderzoek); Rockanje? (Bz).

CARDUELIS FLAMMEA FLAMMEA

Van begin jan. t/m begin apr. waarn. in de Betuwe, het Gooi, A'damse Bos, Vechtstreek, Schoorl, Nunspeet, Barneveld; grootste troepen 30 à 40 ex.

335. *SERINUS SERINUS* — Europese Kanarie. Broedgevallen: L.: Tegelen 5 (Bonten), 22 nov. daar nog een zingend ex. (Maeghs); Wylre 2, Heerlen (Bult). Voorts ééndags-waarn. van zingend ♂: Groningen, Enschede, Wageningen, Leersum, Heemskerk, Steijl L.

336. *PYRRHULA PYRRHULA* — Goudvink. Broedgevallen: Gld.: Leuvenum (Jonkers), Nunspeet 3 (AS), Eibergen (Brandenburg); 's-Graveland NH (v. Poelgeest); Maartensdijk U. 3 (A. J. P. Bos); WL-duin Den Haag 23 (Meijndel-rapport).

339. *LOXIA CURVIROSTRA* — Kruisbek. 16 meldingen, vooral uit het westen van jan. t/m mei en juli/aug., hoofdzakelijk in mrt. en apr., grootste groep 23 ex.

348. *STURNUS ROSEUS* — Rose Spreeuw. 6, 11, 23 aug. Ameland (Van 26: 207); 23 sept. Delfzijl (Veenstra). CNA: 2 bev. waarn. [Thans zijn er 10 gevallen].

350. *CORVUX CORAX* — Raaf. 1971 Nagekomen: apr. 1971 Vlieland vondst (Soldaat). CNA: bev. waarn.

351. *CORVUS CORONE* — Kraai.

CORVUS CORONE CORNIX

Rilland Bath Z. 14 jan. 12 ex., 17 febr. 75 ex.; 18 nov. Reimerswaal Z. 26 ex. (Str); 17 mei Made NB (ECS).

352. *CORVUS FRUGILEGUS* — Roek. Broedgevallen, nesten: Gld.: Druten 40, Berg-haren 78, Dreumel 50 (Be), Barneveld 20; Ov.: Almelo 115, Deventer 40, Twello 35 (Meek); Loenersloot U. 90 (Os); NB: Empel 87 (Be), Berkel-Enschot 14, Tilburg 77 (v. Erve).

353. *CORVUS MONEDULA* — Kauw.

CORVUS MONEDULA SOEMMERINGII

16 jan. Made NB 15 ex. (AV); 4 mrt., 28 okt. Belfeld L. resp. 5, 2 ex. (Bonten); 4 mrt. Wijster Dr. 50 ex. (M. v. d. Berg); 27 okt. Angerlo Gld. 2 ex., 17 nov. Oosterbeek Gld., Lobith; 22 dec. Veenendaal (Be); 28 dec. Woudrichem 12 ex. intermediair tussen s. en monedula (Meij).

354. *PICA PICA* — Ekster. Vlieland 1e broedgeval (vgl. Avif. Vlieland, Os); Terschelling schaars, broedt er niet elk jaar (Sch).

Adres: Harderwijkstraat 136, 's-Gravenhage 2029. Ingezonden 26 febr. 1975